

ECHO

Świdwina

W numerze:

- Z historii ziemi świdwińskiej
- List ministra Zbigniewa Raua
- Ambasadorowie na Kongresie
- Medal dla Bogumiły Pińczuk
- Czajkowski o mistrzu Gachu
- Pożegnanie Świdwianin
- Wang Meng w kąciku literackim
- Miss Earth Belgii w „Echu”

GAZETA PROMOCYJNA WYDAWNICTWA ADAM MARSZAŁEK

2020, nr 257

ISSN 1428-2186

NAKLAD 5000 EGZ.

ŻYCZENIA MINISTRA ZBIGNIEWA RAUA AMBASADOROWIE NA KONGRESIE

fot. MSZ

JE Retno Lestari Priansari Marsudi,
Minister Spraw Zagranicznych
Republiki Indonezji

JE Siti Nugraha Mauludiah,
Ambasador Republiki Indonezji
w Polsce

JE Liu Guangyuan,
Ambasador Chińskiej
Republiki Ludowej w Polsce

JE Alim Kirbayew,
Ambasador Republiki Kazachstanu
w Polsce

JE Bakhrom Babaev,
Ambasador Republiki
Uzbekistanu w Polsce

JE Choe II,
Ambasador Koreańskiej Republiki
Ludowo-Demokratycznej w Polsce

Ekscelencje, Magnificencje, Szanowni Państwo,

cieszę się, że pomimo trudnej sytuacji związanej z pandemią Międzynarodowy Kongres Azjatycki, choć zorganizowany w nietypowej, głównie wirtualnej formie, zebrał jak co roku tak wielu wybitnych naukowców, dyplomatów, biznesmenów, znawców i przyjaciół Azji. Jest dla mnie zaszczytem i przyjemnością patronowanie wydarzeniu, które już po raz siódmy daje okazję do pogłębionej wymiany opinii na temat regionu bardzo istotnego dla polskiej polityki zagranicznej.

cd. s. 4

Zdrowych, spokojnych
świąt Bożego Narodzenia,
pełnych ciepłej atmosfery i nadziei,
realizacji celów w nadchodzącym
Nowym 2021 Roku

życzy redaktor naczelna
„Echa Świdwina”
Elżbieta Wielgosz
z Redakcją

JE Mahmoud Khalifa,
Ambasador Państwa Palestyny
w Polsce

JE Ziyad Raof,
Pelnomocnik Rządu Regionalnego
Kurdystanu w Polsce

PATRONI I PRZYJACIELE MIĘDZYNARODOWEGO KONGRESU AZJATYCKIEGO

Józef Ramlau, Wicewojewoda Kujawsko-Pomorski

Zbigniew Ostrowski, Wicemarszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Michał Zaleski, Prezydent Miasta Torunia

dr Tomasz Kobzdej, Zastępca Dyrektora Departamentu Azji i Pacyfiku MSZ

Józef Ramlau:

„Serdecznie gratuluję tej już długiej i wypracowanej tradycji. Moje gratulacje kieruję pod adresem inicjatora i twórcy tego przedsięwzięcia pana doktora Adama Marszałka, jak i znakomitej kontynuatorki dzieła pani profesor Joanny Marszałek-Kawy. Szanowni państwo, to jest w Europie Środkowej wydarzenie o skali niespotykanej. Blisko pół tysiąca uczestników spotyka się, aby rozmawiać o możliwej i przecież rozwijającej się współpracy z Azją na różnych polach, przede wszystkim, naukowym. Bardzo ważne jest zbliżenie kulturalne, aby dobrze ze sobą współpracować musimy się dobrze poznać i w tym obszarze Kongres spełnia ogromną rolę”.

Zbigniew Ostrowski:

„To dla nas wielki zaszczyt, że właśnie w naszym regionie odbywa się VII Międzynarodowy Kongres Azjatycki, który od wielu lat kształtuje opinię uczestników o rozwijającym się świecie na Dalekim Wschodzie. Cieszę się również, że w tym roku szczególnie będziemy zajmować się relacjami z Indonezją, która od 65 lat ma nawiązane stosunki dyplomatyczne z naszym krajem. Do tych relacji z Indonezją województwo kujawsko-pomorskie dorzuca także swoją cegiełkę. Współpracujemy z prowincją Małe Wyspy Sundajskie Zachodnie. Jest to bardzo ożywiona współpraca. Gościmy studentów z tamtych stron i cieszymy się bardzo, że nasze relacje są coraz szersze. Być może po pandemii świat trzeba będzie postawić na nowo, a takie spotkanie jak to w Toruniu tę wizję będzie przybliżało”.

Michał Zaleski:

„W Toruniu wysoko cenimy rangę VII Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego. Znamy je jako najważniejsze w naszej części Europy wydarzenie naukowe, ale także kulturalne oraz biznesowe, poświęcone w całości Azji. Budzi ono zainteresowanie w dwudziestu krajach z różnych części globu, zapewne dlatego, że pozwala wyrazić opinie wybitnych polskich ekspertów z zakresu studiów azjatyckich. Cały Kongres traktujemy jako toruńskie i polskie spojrzenie w tę część świata i ten krąg problemów, które już teraz określają życie kolejnych pokoleń na całym globie ziemskim”.

Tomasz Kobzdej:

„Nasze spotkanie świetnie koresponduje z hasłem VII Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego: Tradition, Reality, Progress. Ta zacna, ciesząca się poważaniem w kraju i międzynarodową renomą inicjatywa ma już bowiem własną, bogatą tradycję. Wirus chciał pokrzyżować, jednak zdolności adaptacyjne organizatorów doprowadziły do tego, że Kongres jest jeszcze większy i jeszcze bardziej dostępny. Kongres Azjatycki przez dobór tematów co roku przypomina o znaczeniu Azji. Jako pracownik ministerstwa doceniam intelektualnie odświeżającą atmosferę Kongresu. Jego debaty autentycznie poszerzają horyzonty i łamią stereotypy. Dziękuję za możliwość udziału w tym wydarzeniu i życzę wspianiałych dyskusji”.

TELEWIZJA TORUŃ TRANSMITUJE OBRADY VII KONGRESU AZJATYCKIEGO

Tegoroczne webinaria, panele i seminaria Kongresu Azjatyckiego odbywały się zdalnie. Otwarcie obrad miało miejsce w studiu Telewizji Toruń. W prowadzonym przez dr. **Adama Marszałka** obradach wzięli udział ministrowie spraw zagranicznych Polski prof. **Zbigniew Rau** oraz Indonezji **Retno Lestari Priansari Marsudi**, a także ambasadorowie: Indonezji **JE Siti Nugraha Mauludiah** i widocznym na zdjęciu II sekretarz Ambasady Stanów Zjednoczonych **Lance Ence**, dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego **Sylwia Tubielewicz-Olejnik**, wicedyrektor Departamentu Azji i Pacyfiku MSZ dr **Tomasz Kobzdej**, ambasador Palestyny **Mahmoud Khalifa** oraz dr **Jerzy Szukalski**.

H.M.

ROWEREM ZE ŚWIDWINA DO POŁCZYNA ZDROJU

Zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami wyłania się projekt ścieżki rowerowej łączącej Świdwin z Połczynem-Zdrojem. Będzie ona przebiegała szlakiem dawnej linii kolejowej. Dokumenty w tej sprawie podpisali: burmistrz **Piotr Feliński**, Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego **Olgierd Geblewicz**, wójt **Kazimierz Lechocki**, członek Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego **Stanisław Wziątek** oraz burmistrz Połczyna-Zdroju **Sebastian Witek**. Inwestycja zostanie zrealizowana ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego.

K.G.

ŚWIATOWA KONFERENCJA WYDAWCÓW

Ze względu na pandemię koronawirusa tegoroczna edycja światowej konferencji wydawców w Tai'an odbywa się całkowicie w formie zdalnej. Obecnie trwają przygotowania do tego ważnego wydarzenia. W ramach tychże organizatorzy konferencji zaprosili prezesa Marszałek Publishing Group dr. **Adama Marszałka** do wygłoszenia kilkunastominutowego przemówienia otwierającego spotkanie. Prezes MPG mówił m.in. o trudnościach, z jakimi boryka się rynek wydawniczy w trakcie pandemii, ale też szansach i perspektywach rozwoju w nowych warunkach globalnych. Ważną część przemówienia stanowiło także krótkie podsumowanie stanu zaawansowania prac budowlanych miasta wydawców w Tai'an, co stanowi unikalną tego typu inicjatywę w skali światowej.

B.P.

ŻYCZENIA MINISTRA ZBIGNIEWA RAUA

Jako wieloletni wykładowca akademicki mam świadomość tego, jak ważna jest współpraca pomiędzy teoretykami a praktykami, między naukowcami a dyplomatami. Możemy i powinniśmy wzajemnie się uzupełniać, wspierać, doradzać. Państwa ekspertyzy i debaty wskazują praktyczne wnioski, stanowiące wartość dodaną dla współpracy nas wszystkich. Mimo że naturalnym priorytetem w naszych relacjach z regionem azjatyckim pozostaje współpraca gospodarcza, opiera się ona jednak na znajomości lokalnych uwarunkowań pozabiznesowych.

Azja jest kontynentem ogromnie zróżnicowanym pod względem politycznym, gospodarczym i kulturowym. Jest to obszar wielkich możliwości, ale i wyzwań dla naszej dyplomacji. Kontekst polskiego zaangażowania w regionie wyznaczają istotne przewartościowania w porządku międzynarodowym. Środek ciężkości w globalnej gospodarce przesuwa się na Wschód. Zachodzące w Azji procesy polityczne i ekonomiczne mają tym samym coraz większy wpływ na Europę. Polska umacnia zatem relacje – często podniesione do poziomu partnerstwa strategicznego – z państwami regionu, aktywnie współtworząc politykę UE wobec Azji.

Dynamika zmian globalnych przekłada się na kwestie bezpieczeństwa na kontynencie azjatyckim. Przez bilateralne działania naszej dyplomacji oraz zaangażowanie w globalne i regionalne struktury wielostronne Polska aktywnie wspiera procesy stabilizacyjne. Przykładem tego jest nasze zaangażowanie w proces budowy trwałego bezpieczeństwa na Półwyspie Koreańskim.

Gościem honorowym tegorocznej edycji Kongresu Azjatyckiego jest Republika Indonezji. W tym roku Polska i Indonezja obchodzą 65. rocznicę nawiązania stosunków dyplomatycznych. Korzystając z tej okazji pragnę ponowić serdeczne życzenia dla naszych indonezyjskich przyjaciół, podkreślając wolę dalszego umacniania wzajemnych relacji w wymiarze politycznym, gospodarczym, praw człowieka oraz dialogu między kulturami i religiami. W 2019 roku nasze kraje zasiadały razem w Radzie Bezpieczeństwa ONZ, a od tego roku kontynuujemy współpracę w Radzie Praw Człowieka.

Kongres Azjatycki, poprzez dobór tematów i uczestników, przypomina corocznie o znaczeniu Azji Centralnej, będącej dla Polski oraz całej Europy rynkiem bardzo perspektywicznym, o wysokim potencjale wzrostu. W ubiegłym roku Unia Europejska nakreśliła ramy możliwej współpracy z tym regionem. Jest to wstęp do dalszych rozmów dyplomatycznych i gospodarczych na temat roli Azji Centralnej w polityce europejskiej oraz konkretnych projektów wielo- i dwustronnych, w które Polska będzie się angażować.

Jestem pewien, że podczas debat kongresowych pojawi się temat wpływu pandemii Covid-19 na porządek międzynarodowy oraz na dynamikę relacji polityczno-ekonomicznych. Państwa spostrzeżenia w tych kwestiach będą cennym wkładem merytorycznym również dla polskiej dyplomacji.

Życząc zatem w pierwszej kolejności zdrowia, liczę na udane, owocujące ciekawymi wnioskami dyskusje.

ROZMOWY PAŃ DYREKTOR

Bardzo zadowolone z organizacji i przebiegu VII Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego były panie dyrektor **Iwona Nadolska-Bartosia** oraz **Sylwia Tubilewicz-Olejnik**. Uzgodniły one zasady współpracy Fundacji, Towarzystwa i Wydawnictwa z Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego przy organizacji VIII Kongresu zaplanowanego w Toruniu w dniach 19–21 maja 2021 r.

D.K.

WIZYTA PROFESORÓW

W trakcie wizyty w Wydawnictwie prezes Polskiego Towarzystwa Historycznego prof. dr hab. **Krzysztof Mikulski** oraz rektor senior Wyższej Szkoły Bankowej prof. dr hab. **Jan Gluchowski** wysłuchali informacji szefowej Działu Marketingu **Katarzyny Szczutkowskiej** na temat ostatnio wydanych książek. Szczególne zainteresowanie Panów Profesorów wzbudziły publikacje poświęcone najnowszej historii Polski oraz współczesnym stosunkom międzynarodowym.

M.K.

KONGRESOWE SEMINARIUM POLISH POLITICAL SCIENCE YEARBOOK

Jednym z wydarzeń towarzyszących VII Międzynarodowemu Kongresowi Azjatyckiemu było seminarium Polish Political Science Yearbook poświęcone zagadnieniu relacji państwo-obywatel. Spotkanie zainicjowały redaktor naczelna PPSY prof. **Joanna Marszałek-Kawa** oraz moderator prof. **Danuta Plecka**, a uczestniczyli w nim prof. **Adam Hołub**, prof. **Łukasz Tomczak**, prof. **Krzysztof Kowalczyk**, prof. **Krystyna Leszczyńska**, prof. **Marcin Wichmanowski**, dr **Lilla Młodzik**, mgr **Marcin Kulas**, mgr **Krzysztof Kupiński** oraz sekretarz czasopisma mgr **Kamila Rezmer-Plotka**.

B.P.

POLSCIE WIERNI ZNIKNIĘCIE PREZESA WIEŻA Z NOWYM DACHEM

10 listopada br. w gmachu Zespołu Szkół im. Władysława Broniewskiego w Świdwinie miało miejsce odsłonięcie tablicy upamiętniającej członków organizacji Polskiej Młodzieży Patriotycznej działającej w latach 1946–1947, założonej przez uczniów Liceum Pedagogicznego. Odsłonięcia tablicy dokonali: dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Szczecinie **Paweł Skubisz**, naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa w Szczecinie **Krzysztof Męciński**, starosta **Mirosław Majka**, dyrektor ZS Świdwin **Krzysztof Mrowiński**, wicedyrektor **Monika Fabianiak** oraz historyk dokumentujący dzieje Świdwina **Zbigniew Czajkowski**.

K.M.

Znakomity pisarz **Piotr Głuchowski** opublikował w krakowskim wydawnictwie Znak swą najnowszą powieść zatytułowaną *Zniknięcie Prezesa*. Jeden z pierwszych egzemplarzy podarował On prezesowi **Adamowi Marszałkowi**, w imieniu którego odebrała go dyrektor **Iwona Nadolska-Bartosia**.

H.M.

Dzięki wsparciu pozyskanemu ze środków „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 – zachowanie dziedzictwa lokalnego. Świdwińska wieża Bismarcka otrzyma nowy dach.

K.G.

LAURY DLA BOGUMIŁY PIŃCZUK **GMINA MISTRZEM SAMOSPISU**

Miło nam poinformować, że **Bogumiła Pińczuk**, nasza wieloletnia autorka, z okazji Dnia Edukacji Narodowej otrzymała tytuł Honorowego Profesora Oświaty, a także została wyróżniona Srebrnym Krzyżem Zasługi. Co prawda planowane na 14 października w Szczecinie i 15 października w Koszalinie oficjalne uroczystości z tej okazji zostały odwołane, ale same odznaczenia zostały przyznane, a nagrodzeni spotkali się w kameralnym gronie w lokalnych placówkach. Koleżanki i koledzy – na czele z dyrektorem PSP4 **Dorotą Borowczak** – przywitani laureatkę kwiatami i złożyli jej życzenia, a na spotkaniu w Świdwińskim Ośrodku Kultury reprezentujący władze miasta burmistrz **Piotr Feliński** i wiceburmistrz **Beata Ociepa** wygłosili na cześć Laureatki specjalną laudację i wręczyli symboliczną pamiątkę. Bogumiła Pińczuk jest polonistką z 36-letnim stażem, a od 30 lat jest związana z jedną placówką – Publicznym Gimnazjum nr 1 i Publiczną Szkołą Podstawową nr 4 w Świdwinie. Ogromną rolę na jej nauczycielskiej drodze zawodowej odegrała praca z uczniami zdolnymi, których przygotowywała do konkursów języka polskiego. Swoich podopiecznych motywowała też do aktywności twórczej, organizując z entuzjazmem przez wiele lat kameralne spotkania przy ciastku pod nazwą „Kawiarenki Literackie w Szkole”. Cieszyły się one ogromną popularnością młodzieży, rodziców i nauczycieli. Wieczorki zrodziły się na bazie pomysłów autorskich scenariuszy, a ich głównym celem była popularyzacja literatury pięknej w środowisku i rozwijanie talentów artystycznych uczniów. Od jakiegoś czasu Laureatka łączy pracę nauczyciela z pracą w szkolnej bibliotece. Swoje autorskie programy artystyczne publikowała m.in. w: „Nowej Szkole”, „Korepetytorze” i „Victorze”, z kolei dla „Echa Świdwina” opisywała bieżące wydarzenia szkolne. Dwa zbiory scenariuszy: *Pod skrzydłami Pegaza* (2008) i *Sylwetki* (2019) oraz monografie: *Dwadzieścia lat minęło* (2005) i *Każde pokolenie ma własny czas* (2020) ukazały się nakładem Wydawnictwa Adam Marszałek.

Sz.G.

Miło nam poinformować, że Gmina Miejska Świdwin zajęła I miejsce wśród gmin miejskich województwa zachodniopomorskiego w Konkursie organizowanym przez Główny Urząd Statystyczny w Szczecinie pn. „Nasza gmina mistrzem samospisu”. W nagrodę otrzymaliśmy różnorakie gadżety, które przekazemy na licytację dla Kajtusia Gatzke. **UM**

ŚWIDWIŃSCY DZIELNICOWI SENIOROM

Dzielnicowi z Komendy Powiatowej Policji w Świdwinie wspólnie z Komendantem Straży Gminnej w Świdwinie oraz samorządem Gminy Świdwin, pomagają osobom starszym i niepełnosprawnym. Mundurowi odwiedzają tych, których sytuacja nie pozwoliła nie zgromadzenie opału lub mają kłopoty z poruszaniem się. Głównym celem wizyt policjantów jest przekazanie opału i ustalenie rodzaju oczekiwanej pomocy. Dzielnicowi świdwińskiej policji to grupa policjantów, która najlepiej zna mieszkańców swojego rejonu, a zwłaszcza tych mieszkańców, którzy są w trudnej sytuacji życiowej. Drewno już trafiło do mieszkańców Smardzka, Bierzwnicy, Bełtna i Rusinowa. Nie zawiodą się też seniorzy innych miejscowości, po wizycie policjantów i strażnika gminnego w ich domostwach, na pewno zrobi się cieplej. Pomysł na odwiedzin z „prezenterem” realizowany jest wspólnie z samorządem Gminy Świdwin, która sfinansowała zakup opału. **KPP w Świdwinie**

WSPÓŁCZESNE OBLICZA JAPONII – OD POLITYKI DO WYZWAŃ DNIA CODZIENNEGO

prof. Marcin Lisiecki
Moderator
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

prof. Jolanta Młodawska-Bronowska
Uniwersytet Łódźki

prof. Andrzej Peplowski
Wychowa Szkoła Bankowa w Gdańsku

prof. Agata Ziętek
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

prof. Karol Żakowski
Uniwersytet Łódźki

dr Krzysztof Karolczak
Fundacja Naukowa im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego – Centrum Analiz Strategicznych

dr Mirosława Cytkowska-Nowak
Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Webinarium zatytułowane „Współczesne oblicza Japonii – od polityki do wyzwań dnia codziennego” to jedno z wielu wydarzeń towarzyszących tegorocznej edycji Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego. W dyskusji głos zabrali cenieni eksperci ds. problematyki japońskiej, reprezentujący krajowe ośrodki naukowe i analityczne: prof. **Marcin Lisiecki** (UMK) – moderator, prof. **Jolanta Młodawska-Bronowska** (UŁ), prof. **Andrzej Peplowski** (WSB w Gdańsku), prof. **Agata Ziętek** (UMCS), prof. **Karol Żakowski** (UŁ), dr **Mirosława Cytkowska-Nowak** (Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu), dr **Krzysztof Karolczak** (Fundacja Naukowa im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego – Centrum Analiz Strategicznych).

H.M.

MOJE WĘDRÓWKI

Głaz w Kłodzinie

Wiosną, po 55 latach pracy (złośliwi twierdzą, że zatrudnienia), mam nareszcie tyle czasu, aby poświęcić się ulubionym zainteresowaniom. Oprócz przygotowania tekstów do drugiej książki o świdwińskich historiach i wyszukiwaniu nowych tematów, tym zajęciem jest łązenie po okolicznych lasach. Nie tylko za grzybami. Podziwiam starodrzewy. Pstrykam w telefonie endomondo i mogę wędrować bez obawy, że pobłądzą. Robię po kilka, czasami kilkanaście kilometrów.

Tyle zostało po dębach

Najczęściej w lasach które nazywam nielepszymi, choć rozciągają się one od bystrzyńskich jezior aż po Ciechnowo, Krzecko, Dołganów i Kłodzino. Napotykam zarośnięte pozostałości po leśnych osadach – kamienne fundamenty, piwnice, czasami skorupy naczyń no i stare zdziczałe drzewa owocowe. Cieszą oczy okazałe głązy narzutowe których najwięcej i różnej wielkości w Kłodzińskich Górach, a tam można poczuć się jak w Bieszczadach. Dwa najbardziej znane, to pomniki przyrody, jeden przy ścieżce przyrodniczej „Szlakiem sławoborskich lasów i doliny Pokrzywnicy”, a drugi już poza lasem niedaleko Kłodzina z wygrawerowanym hakenkreuzem i inicjałami kłodzińskiego szynkarza Gustawa Blanka i sołtysa. Przy tym pierwszym ostatnio przeżyłem szok. Stał, odkąd pamiętam omszały wśród starych dębów i buków, teraz zobaczyłem go osamotnionego, wokół pustka, tylko pniaki po wyciętych drzewach. Pomyślałem; może bieda, nędza, może zupełnie kasy brak do przeżycia? ale przecież tak nie jest. Tnijcie, rznijcie to co zasadziliście! Jedno z moich ulubionych miejsc straciło na długo swój krajobrazowy urok. Wówczas przypomniałem sobie o wyciętej rosochatej sośnie rosnącej na wzgórzu przy drodze do Krosina, była żywym punktem triangulacyjnym widocznym na mapach przed i powojennych. Ale zbrodnią na przyrodzie było wycięcie alei starych dębów przy polnej drodze prowadzącej od jeziora Filip (Przybysław) w kierunku Klepczewa. Podziwiałem rozrosłe, majestatyczne dęby jeszcze w latach 80. Było ich około

Jedyny ocalały

pięćdziesięciu. Przeżyłem szok, kiedy na początku lat 90. zobaczyłem ich brak. Pozostały tylko pniaki cięte na różnej wysokości, jak by w pośpiechu. Nie przetrwały nowego popegeerowskiego właściciela okolicznych pól, pewnie wyciął bo dawały cień o zachodzie słońca. Pozostał tylko jeden, bo prawdopodobnie rósł już na działce Nadleśnictwa a nie prywatnego właściciela. Żal.

Zbigniew Czajkowski

WIZYTA BIZNESWOMAN

Goszczące w siedzibie Marszałek Development&Press znane toruńskie bizneswoman: **Miriam Molus**, **Eliza Jeka** i **Jolanta Molus** zapoznały się z projektem powstającego apartamentowca.

I.N.-B.

NAJPIĘKNIEJSZE DZIEWCZYZNY ŚWIATA W „ECHU”

Seria redagowana przez Krisa

Madina Hamidi Miss Earth Belgium 2012

Nazywam się **Madina Hamidi** i zostałam koronowana na Miss Earth Belgium 2012 reprezentując Belgię na wielkim finale w Manili na Filipinach. Ten konkurs piękności był dla mnie naprawdę wspaniałym przeżyciem. Odkryłam nie tylko swoje talenty, ale także zdałam sobie sprawę, jaką moc może mieć kobieta. Podczas konkursu zdobyłam trzy medale (dwa złote i jeden srebrny). Byłam bardzo dumna ze swoich osiągnięć, ponieważ dawniej byłam biedna. Nie miałam pieniędzy, żeby kupować ładne sukienki czy biżuterię. Ale pomimo tych problemów nic nie mogło stanąć między mną a moimi ambicjami. Materialistyczne rzeczy nie reprezentują naszej prawdziwej tożsamości, ale pasja tak.

Dzisiaj jestem psychotraumatologiem, a także studentką prawa. Chcę udowodnić, że kobiety nie należy oceniać po wyglądzie. Kobieta może być doskonale piękna i inteligentna. Myślę, że inteligencja to najbardziej seksowny aspekt każdego człowieka. Moją misją jest obrona praw człowieka. Dlatego współpracuję z różnymi organizacjami, aby chronić tych, którzy mają mniej szczęścia.

W życiu nigdy nie mamy gwarancji wiecznego szczęścia. Każdy jest bezbronny. Świat potrzebuje więcej bojowników o sprawiedliwość. Jeśli jesteś zainteresowany moją misją, możesz mnie znaleźć na Instagramie @madinahamidi.

Czytelnikom „Echa Świdwina” życzę dużo miłości i wzajemnego zrozumienia na co dzień.

EMERGING US-CHINA BIPOLARISM: IMPLICATIONS FOR INDO-PACIFIC REGIONAL ORDER

Prof. Edward Haliżak
University of Warsaw

Prof. Marcin Grabowski
Jagiellonian University

Prof. Jakub Zajczkowski
Moderator
University of Warsaw

Filip Grzegorzewski
Head of the European Economic
and Trade Office

Prof. Shantanu Chakrabarti
University of Calicut

W webinarium moderowanym przez prof. **Jakuba Zajczkowskiego** poświęconym relacjom amerykańsko-chińskim wzięli udział wybitni eksperci, profesorowie: **Edward Haliżak** (UW), **Marcin Grabowski** (UJ), **Shantanu Chakrabarti** (Uniwersytet w Kalkucie) oraz **Filip Grzegorzewski** (szef Europejskiego Urzędu Gospodarczego i Handlowego).

B.P.

EDUCATION DURING A GLOBAL PANDEMIC

Prof. Precious Yamaguchi
Southern Oregon University (the United States)

Prof. Ved Pal Singh
Maharshi Dayanand University (India)

Prof. Stanisław Juszczyk
Moderator
Silesian University of Technology (Poland)

Prof. Dariusz Kubinowski
University of Szczecin (Poland)

Andre Lorenz Feria
University of the Philippines Diliman (the Philippines)

Webinarium „Edukacja podczas pandemii globalnej” prowadził prof. **Stanisław Juszczyk** z Politechniki Śląskiej. Panel składał się z następujących ekspertów: prof. **Cenne Yamaguchi** (Uniwersytet Południowego Oregonu/Stany Zjednoczone), prof. **Ved Pal Singh** (Uniwersytet Maharshi Dayanand/Indie), **Andre Lorenz Feria** (Uniwersytet Diliman/Filipiny) oraz prof. **Dariusz Kubinowski** (USz).

B.P.

KONSULOWIE NA KONGRESIE

Jedną z części VII Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego było spotkanie Konsulów Honorowych, którzy w ramach merytorycznej debaty opowiadali o funkcjonowaniu tej instytucji. Panel cieszył się ogromnym zainteresowaniem nie tylko uczestników Kongresu, lecz także instytucji zewnętrznych, w tym szkół średnich, których uczniowie obserwowali rozmówców i uczyli się o arkanach dyplomacji. W studio znaleźli się konsulowie: **Jan Mrozowski**, dr **Stanisław Rakowicz**, który był także moderatorem dyskusji, **Jerzy Bańkowski** oraz **Henryk Maciejewski**. Uczestnikami zdalnymi byli konsulowie: **Aleksander Zlatkin**, **Wiesław Olszewski** i **Maciej Wydrzyński**.

B.P.

INSTYTUCJA KONSULA HONOROWEGO – ZARYS HISTORYCZNY I OBECNE FUNKCJONOWANIE

Maciej Wydrzyński
Wiceprezesa Komisji Polityki Europejskiej
Główny Polityczny, były konsul RP

Henryk Maciejewski
Konsul Honorowy Republiki Chiny

Jan Mrozowski
Konsul Honorowy Republiki Włoch

dr Stanisław Rakowicz
Moderator
Konsul Honorowy Republiki Peru

Jerzy Bańkowski
Konsul Honorowy Republiki Litwy

Wiesław Olszewski
Konsul Honorowy Republiki Szwecji

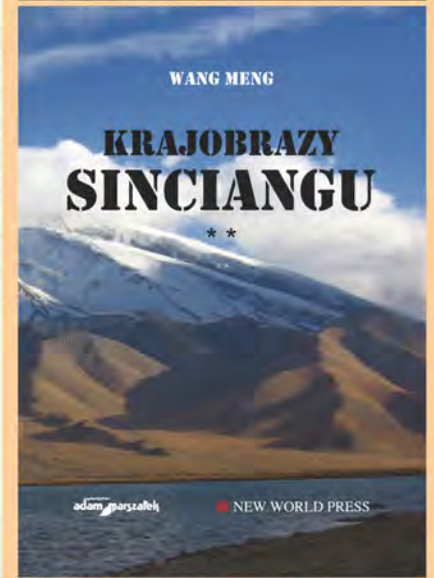
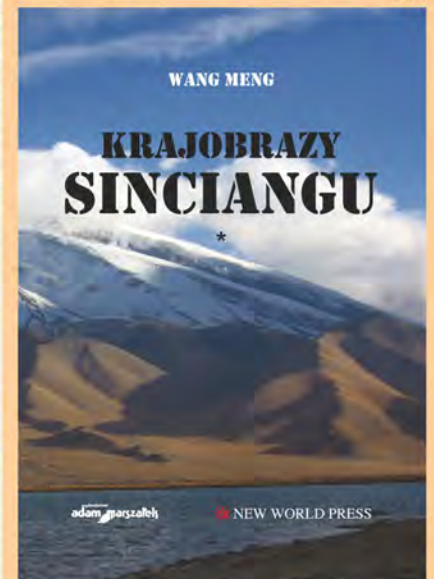
Aleksander Zlatkin
Konsul Honorowy RP w Krasnodarze

KĄCIK LITERACKI

Krajobrazy Sinciangu Wanga Menga

Powieść *Krajobrazy Sinciangu* opowiada o tytułowym regionie Chin na początku lat sześćdziesiątych XX wieku. Był to dla Chin okres politycznych eksperymentów, głodu oraz napiętych stosunków ze Związkiem Radzieckim. Region zamieszkiwali wówczas Ujgurzy, Chińczycy Han, Kazachowie, Uzbegy, co czyni świat bohaterów powieści wielonarodowym. Życie w komunie to sztuka wyboru! Albo pracujesz ze wszystkimi na równych zasadach i prowadzisz skromne życie, albo wykazujesz spryt i zajmujesz się nielegalnym handlem lub udajesz chorego. Myślisz o życiu prawdziwych ludzi lub ślepo budujesz karierę polityczną. Uciekasz z kraju lub pozostajesz w ojczyźnie. Bohaterowie powieści Wang Menga codziennie muszą dokonywać podobnych wyborów, a każda ich decyzja powoduje nowe zwroty akcji. Każdy czytelnik znajdzie coś dla siebie.

B.P.

WEBINARIUM „NOWEJ POLITYKI WSCHODNIEJ” WSPÓŁCZESNE CHINY W STOSUNKACH MIĘDZYNARODOWYCH

dr Andrzej Sawicki

Społeczna Akademia Nauk w Warszawie

dr Andrzej Giza

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

mgr Paula Tomaszewska

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

dr Justyna Olędzka

Moderator
Akademia Finansów i Biznesu Vistula
w Warszawie

mgr Sara Tomaszewska

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

mgr Hanna Zobel

Uniwersytet Warszawski

mgr Yousif Naem Khalaf

Uniwersytet Warszawski

Jedną z imprez towarzyszących Międzynarodowemu Kongresowi Azjatyckiemu było webinarium „Nowej Polityki Wschodniej” zatytułowane „Współczesne Chiny w stosunkach międzynarodowych”. W wydarzeniu, moderowanym przez dr **Justynę Olędzką** (Akademia Finansów i Biznesu Vistula w Warszawie), wzięli udział eksperci z krajowych ośrodków naukowych: dr **Andrzej Sawicki** (Społeczna Akademia Nauk w Warszawie), dr **Andrzej Giza** (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie), mgr **Paula Tomaszewska** (UAM), mgr **Sara Tomaszewska** (UAM), mgr **Hanna Zobel** (UW), mgr **Yousif Naem Khalaf** (UW). Webinarium odbyło się w całości w formie zdalnej. Uczestnictwo w spotkaniu było możliwe po zalogowaniu poprzez aplikację Zoom.

H.M.

KUCHNIA KOREAŃSKA NA KONGRESIE SETKA PANA TADEUSZA

Organizatorzy VII Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego zapraszają do zapoznania się z książką *Kimchi. Przepisy i przyjaciele*, napisaną m.in. przez polskiego kucharza i dziennikarza kulinarnego **Grzegorza Łapanowskiego**. Grzegorz Łapanowski – współwłaściciel marki Old Friends Kimchi i Prezes Fundacji „Szkoła na Widelcu”, wraz z pozostałymi autorami książki, zdecydowali o jej bezpłatnym udostępnieniu uczestnikom i sympatykom Kongresu. Poniżej zamieszczamy wiadomość od Grzegorza Łapanowskiego do uczestników Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego: Bliski jest mi transport idei, pomysłów, *know how*, smaków i wykorzystanie lokalnego potencjału i surowca. Stąd pomysł, by produkować Old Friends Kimchi w Polsce. Kimchi to koreańska kiszonka popularna na całym świecie. Ma wyjątkowy smak i wspaniałe właściwości zdrowotne. Można z powodzeniem produkować je w dużej mierze z polskich warzyw. Azja może stanowić dla nas Europejczyków źródło inspiracji, zarówno kulinarnych, jak i biznesowych i kulturowych. Ten niezwykły kontynent, ze swoją historią i dorobkiem, w zglobalizowanym świecie zajmuje fundamentalne miejsce i warto jest wiedzieć o nim jak najwięcej. Mam nadzieję, że to będzie owocny czas dla Gości Kongresu – na przystawkę polecam lekturę naszego e-booka, wraz z krótką historią kimchi i pysznymi przepisami wyśmienitych szefów kuchni.

Grzegorz Łapanowski

kucharz, przedsiębiorca, dziennikarz kulinarny, założyciel i prezes Fundacji Szkoła na Widelcu, właściciel Food Lab Studio, inicjator Gastro Garden i organizator Warszawskiego Festiwalu Kulinarnego. Autor licznych książek kulinarnych, a także programów telewizyjnych i radiowych. Juror oraz prowadzący polskiej edycji Top Chef.

31 października swoje 100 urodziny obchodził **Tadeusz Kłosowski**. Urodził się On w Sarnowie. Rodzina pana Tadeusza mieszkała w Bruchnowie. W czasie wojny pracował przymusowo w Klitzkow. W październiku 1945 r. osiedlił się w Słownikach. Pracował w Gminnej Spółdzielni w Brzeźnie, a później w Świdwinie. Ożenił się 7 kwietnia 1947 r. z **Teofilą Nowicką**. Z początkiem 1987 r. przeprowadzili się z żoną Teofilą do Świdwina. Państwo Kłosowscy dochowali się siedmioro dzieci. Obecnie opiekuje się ojcem najmłodsza córka **Elżbieta Wójcik**. Jubilat doczekał się również siedmiorga wnucząt i tyleż samo prawnucząt. Z okazji setnej rocznicy urodzin życzenia złożył burmistrz **Piotr Feliński**.

H.M.

ŚLADAMI MAGELLANA

cz. VI

Davao znajduje się w południowo-wschodniej części wyspy Mindanao. Otoczone jest dżunglą, piaszczystymi plażami i wysokimi pasmami górskimi, z których najważniejszym jest góra Apo, najwyższy szczyt Filipin (2,954 m n.p.m.). Łączna powierzchnia ponad 2440 km² sprawia, że jest to drugie najbardziej rozległe miasto na świecie (Nowy Jork to ok. 786 km²). Miasto Davao to centrum handlu i przemysłu w południowym regionie Mindanao. Łagodny, przyjemny klimat jest idealny dla turystyki. Miasto jest najchłodniejsze od listopada do lutego, kiedy temperatura wynosi średnio 25°C, a najgorętsze jest od marca do maja, kiedy temperatura wzrasta do 28–32 stopni. Sierpień jest najlepszym miesiącem do obserwowania lokalnej kultury w całej jej okazałości, ponieważ miasto obchodzi Kadawayan sa Dabaw, festiwal owoców i kwiatów odbywający się co drugi tydzień sierpnia. Obejmuje on tańce uliczne, pokazy plemienne i targi rolno-przemysłowe. Miasto jest również nazywane „Durian Stolica Filipin” (owoce duriana choć są smaczne mają wyjątkowo nieprzyjemny zapach). Jeśli planujesz odwiedzić Filipiny, nie powinieneś mieć problemów z kontaktami z ludźmi, ponieważ większość z nich mówi po angielsku, jest przyjazna, ciepła i bardzo gościnna, szczególnie w stosunku do obcokrajowców.

DAVAO

W mieście Davao znajduje się kilka fascynujących zabytków, od tych historycznych, aż po cuda natury. Orzeł filipiński, narodowy ptak kraju i uważany za największego orła na świecie, jest endemiczny dla Davao. Storczyk waling-waling i owoce takie jak durian, marang, rambutany, pomelo i mangostan są popularne w mieście. Cele turystyczne w mieście obejmują m.in.: Centrum Fundacji Filipińskiego Orła, górę Apo, resort Gap Orchard Resort (rozległy 10-hektarowy sad, poświęcony durianowi i innym owocom tropikalnym), Park Krokodyli, ogrody Malagos oraz park Eden. Jedną z najciekawszych destynacji jest Park Ludowy w centrum miasta, zaprojektowany przez lokalne władze jako wizytówka kultury rdzennych plemion w mieście, który jest popularny ze względu na rzeźby rdzennych mieszkańców i „tańczącą” fontannę. Z kolei plaża Talomo to piękne miejsce doceniane przez pływaczy ze względu na liczne zatopione statki w okolicy. Wyspa Samal, część Metro Davao, to wyspiarskie miasto położone bezpośrednio przy wybrzeżu miasta w zatoce Davao, popularnie znane z malowniczych plaż. W samym mieście warto odwiedzić muzea historyczne, najstarszą na Mindanao katedrę San Pedro, przepiękną nadmorską promenadę Matina z najbardziej spektakularnymi zachodami słońca w Davao. To tutaj na wysokości ponad 30 stóp stoi słynna złota replika Dawida Michała Anioła, a także znajdują się pięknie zdobione tereny do spacerów. Davao to także dzielnice biznesowe, przeogromne wielopoziomowe centra handlowe, niekończące się ulice, które można przemierzać pieszo lub wieloma egzotycznymi, charakterystycznymi dla Filipin środkami transportu (jeepney, motoryka). Co ciekawe transport jest bardzo tani, nawet koszt taksówki to kilka złotych za parę kilometrów. Palenie tytoniu jest dozwolone tylko w miejscach prywatnych, takich jak domy, jeśli ktoś pali poza swoim domem, zostanie ukarany. (sic!)

K.G.

OCIEPLILI „TRÓJKĘ”

Budynek Szkoły Podstawowej nr 3 im. Lotników Polskich wygląda już zupełnie inaczej niż wówczas, kiedy rozpoczynały się prace w ramach „Termomodernizacji budynków użyteczności publicznej w mieście Świdwin”. Dotychczas wymieniono instalację grzewczą w głównej części placówki.

Do wymiany pozostała jeszcze instalacja części bloku sportowego w której znajdują się: sala gimnastyczna, gabinet psychologa, przebieralnia, oraz gabinet pielęgniarki szkolnej. Rozpoczęto prace zewnętrzne: ocieplono, otynkowano oraz pomalowano przednią ścianę szkoły. Wartość zadania 1.051.650,00 zł. Termomodernizacja szkoły jest pierwszym etapem całego zadania. Poddany termomodernizacji zostanie w II etapie budynek Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz w III etapie budynek Urzędu Miasta.

Zadanie współfinansowane jest ze środków Regionalnego programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014–2020.

UM P.J.

PROMOCJA KSIĄŻKI DR. TOMASZA SIŃCZAKA

OSTATNI WIELKI SZACH I PÓŻNA STAROŻYTNOŚĆ – PROMOCJA KSIĄŻKI DRA TOMASZA SIŃCZAKA

prof. Szymon Olszaniec
Wydział Nauk Historycznych UMK

dr Tomasz Sińczak
Moderator
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

dr Tomasz Szelaż
Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W webinarium „Ostatni wielki szach i późna starożytność”, będący promocją książki dr. **Tomasza Sińczaka**, zatytułowanej *Ostatni wielki szach. Otraz Chosroesa II Parweza (591–628), króla Iranu, w Krótkiej kronice końca sasanidzkiego imperium i wczesnego islamu* udział wzięli: dr **Tomasz Sińczak** (Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi) – moderator, prof. **Szymon Olszaniec** (UMK) i dr **Tomasz Szelaż** (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie).

B.P.

BEZPIECZEŃSTWO Z BLISKA

Wydawnictwo Adam Marszałek oddaje do rąk czytelników zaktualizowany, wydawniczo poszerzony, gruntownie przepracowany i w swej strukturze bardziej przystępny *Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa*, który zdaniem autorów winien stać się publikacją bardzo pożyteczną dla szerokiego grona użytkowników. W Słowniku ujęto nową terminologię zastosowaną przy opracowywaniu Strategii Bezpieczeństwa Narodowego RP, a także Strategicznej Koncepcji Bezpieczeństwa Morskiego RP. W konsekwencji całość przygotowano w ramach pracy naukowej, w której autorzy – pracownicy naukowo-dydaktyczni Akademii Sztuki Wojennej w Warszawie oraz eksperci z Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie i Biura Bezpieczeństwa Narodowego – zaproponowali definicje terminów z zakresu bezpieczeństwa, wzbogacając je o liczne uwagi czytelników, angielskie terminy haseł, oraz poszerzyli ich listę o zupełnie nowe zagadnienia.

W pracach nad Słownikiem wykorzystano najnowszy dorobek naukowy i najlepszą wiedzę, by przygotować nowe objaśnienia haseł, niekiedy powielające dotychczasowe. Adresatem publikacji jest szeroko rozumiane środowisko nauk o bezpieczeństwie, również studenci i doktoranci (stąd w miarę zrozumiałe ujęcia językowe), a także pracownicy wielu wyspecjalizowanych instytucji. Autorzy traktują to wydanie Słownika jako początek konsultacji ze środowiskiem w procesie tworzenia języka tej dyscypliny naukowej.

Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa,
red. Jacek Pawłowski, Bogdan Zdrodowski, Marian Kuliczkowski,
Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2020, ss. 337

CZYTAJĄ „ECHO ŚWIDWINA”

Basana Mangihuttua Sidabutar,
Radca Minister Ambasady Indonezji

dr Jacek Janiszewski,
prezes Fundacji Integracja

prof. zw. dr hab. Kazimierz Lubiński,
Wydział Prawa, UMK

prof. dr hab. Roman Tomaszewski,
Akademia Pomorska, Słupsk

ŚWIDWIŃSKIE POŻEGNANIA

KRYSTYNA CZYŻYK

W dniu 19 września 2020 r., po długiej i ciężkiej chorobie, zmarła w swoim domu w Warszawie, zasłużona nauczycielka filologii polskiej ś.p. mgr **Krystyna Teresa Czyżyk** z domu Będniewska. Ś.p. Krystyna Czyżyk, urodziła się 26.01.1952 r. w Bukowiu Dolnym, w województwie łódzkim. W 1971 r. po ukończeniu Liceum Ogólnokształcącego w Łasku, rozpoczęła dwustopniowe, pięcioletnie studia w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Opolu, na kierunku filologia polska. Po ukończeniu studiów uczyła języka polskiego: w latach 1976–1977 w Technikum Ekonomicznym w Łasku, w latach 1980–1985 w Szkole Podstawowej w Lipce Krajeńskiej k. Debrzna, w latach 1987–1989 w Technikum Przemysłu Drzewnego w Goleniowie i w latach 1989–2004 w Liceum Ogólnokształcącym w Świdwinie. Była ikoną nauczycielstwa polskiego i wychowawczynią wielu pokoleń uczniów. Chciała żyć, kochała życie i była całym sercem oddana Rodzinie i Swojej pracy. Została pochowana 26 września 2020 r. w grobie rodzinnym, na cmentarzu w Kociszewie, w powiecie bełchatowskim. W ceremonii pożegnalnej uczestniczyła Rodzina zmarłej, grono licznych i serdecznych przyjaciół, koleżanek, kolegów, uczniów ze szkół, znajomych i sąsiadów oraz delegacja z Zespołu Szkół im. Władysława Broniewskiego ze Świdwina w składzie: mgr **Krzysztof Mrowiński** – dyrektor, mgr **Monika Fabianiak** – wicedyrektor i mgr **Katarzyna Gulczyńska** – nauczycielka matematyki. W ceremonii pogrzebowej uczestniczyły także dwa poczty sztandarowe: z Zespołu Szkół im. Wł. Broniewskiego ze Świdwina i z Oddziału Warszawsko-Mazowieckiego Stowarzyszenia Seniorów Lotnictwa Wojskowego RP z Warszawy. W kościele pożegnał Ją ks. ppłk **Wiesław Żydel** – kapelan Sił Powietrznych z Piotrkowa Trybunalskiego, a na cmentarzu pożegnała Ją dr **Wiesława Troszczyńska-Nakonieczny** – koleżanka ze studiów z Wyższej Szkoły Pedagogicznej z Opola i mgr **Monika Fabianiak** – wicedyrektor z Zespołu Szkół im. Wł. Broniewskiego ze Świdwina.

Henryk Czyżyk

ANDRZEJ DZIEWIĄTKOWSKI

Zmarł **Andrzej Dziewiatowski**, miał 78 lat. Długo, dzielnie walczył ze swoimi chorobami. Przegrał.

Byliśmy sąsiadami z działki od dziesiątek lat. Wykształcony, inteligentny, zadziorny i sympatyczny kompan ogrodniczych zmagani i nie tylko. A do tego tolerancyjny wobec innych, choć mocno przywiązany do swoich przekonań.

Fakt, nie szczeniśmy sobie wzajemnie złośliwostek i drobnych uszczypliwości, bo Andrzej, wiadomo, zawsze i z definicji wiedział lepiej. Kupował zawsze taniej i rozsądniej, proszony i nie proszony doradzał z ogniem w oku, bo wiadomo, On wiedział.

Fakt, były jakieś śmieszne spory, mało istotne nieporozumienia, ale dominował żart, zgrywa i humor. Dużo się od Niego nauczyłem, choć twierdził z powagą, że uczniem byłem mało pojętym.

Mieliśmy taki nasz, prywatny rytuał wiosenny. Andrzej Pytał:

– Po ile kupiłeś sadzonki?

– Po dwa pięćdziesiąt – tryumfowałem

– A ja po dwa!

Po jakimś czasie zmagrzałem oraz pierwszy zadawałem pytanie. Andrzej spozierał łaskawiej.

Jego działka była wygrabiona równiutko jak pas startowy, czekał tylko kiedy jakieś zielisko wyrośnie, moja wręcz odwrotnie, góry oraz doliny. Chwasty, a niech tam, też mają prawo trochę nacieszyć się słońcem.

Czasami głośno mnie chwalił tak, żeby sąsiedzi słyszeli – za skopanie, za zgrabienie a później dodawał po cichu: Pewnie ci syn pomógł, albo kogoś wynajęłeś. Głos i posturę miał nieprzeciętną. Będąc już w ciężkim stanie, dzwonił do mnie ze szpitala abym coś na jego działce zrobił. Była ona dla niego miejscem bardzo ważnym.

Łączyło nas poczucie humoru i zbieżne poglądy polityczne. Dużo opowiadał o rodzinie, ojcu którego bardzo szanował, o studiach. Był bardzo dumny z synów.

Byłem na działce już po jego śmierci. Sąsiadki które czasami toczyły z nim spory, a nawet kilka dłuższych chwil się gniewały, mówią, ze smutkiem i łzami: „z kim będziemy się sprzeczać, kto nam będzie doradzał?”

Nie chcę, aby to wspomnienie było smutne, bo nie byłeś smutnym. Wierzę, że uwolniony od cierpienia jesteś już szczęśliwy u Pana. A ogród po Twoim odejściu nie jest tym samym ogrodem, choć będzie miejscem zawsze przypominającym mi Ciebie Andrzeju.

Zbigniew Czajkowski

Z historii miasta i ziemi świdwińskiej

MISTRZ FOTOGRAFII KAZIMIERZ GACH

cz. II

Z moim rozmówcą i przyjacielem Kaziem Gachem w jego galerii zdjęć w bramie.

Powoli wrastał w nową, małą świdwińską ojczyznę. Zostaje harcerzem, jeździ na obozy, zdobywa kolejne specjalności harcerskie. Po ukończeniu szkoły powszechnej kontynuuje naukę w polczyńskiej Publicznej Średniej Szkole Zawodowej, prowadzi też drużynę harcerską. Podziwiam jego pamięć do ludzi i wydarzeń sprzed ponad 60-ciu laty. Potrafi wymienić całą kadrę pedagogiczną szkoły i kolegów, między innymi: Wawrzyńca Sajewskiego, Tarniowego, Krystynę Czopek. Ojciec Kazia Franciszek został kierownikiem warsztatów szkolnych. Po czterech latach istnienia, w 1955 roku szkoła kończy działalność.

Fragment zbioru aparatów fotograficznych.

Od pierwszego aparatu otrzymanego od znajomego rodziny, Niemca, Kaziu rozwija swoją pasję nie tylko fotograficzną, ale i kolekcjonerską. Do dzisiaj udało mu się zebrać ponad 400 aparatów fotograficznych, wśród nich jest ten najstarszy, ze skórzanym mieszkiem w obudowie mosiężnej z 1893 r. Zgromadził również okazały zbiór przedmiotów użytku codziennego, maszyn do szycia i pisania, naczyń, żelazek. Niektóre jeszcze przywiezione z Koła, miasta, gdzie się urodził.

Część kolekcji sprzętu domowego.

Część tych eksponatów oraz ponad trzydzieści tysięcy negatywów zdjęć przekazał do Archiwum Państwowego w Koszalinie. Z dumą pokazuje stosowne podziękowania i pokwitowania oraz zdjęcia z uroczystości przekazania.

Klub szachowy w starym PDK. Po lewej barwna świdwińska postać, świetny szachista śp. Czesiu Woroszczuk.

Fotografuje namiętnie, wycieczki szkolne, wykopki, uroczystości miejskie, religijne zabawy itp. Największe zdjęcie jego autorstwa to Zamek Świdwiński o wymiarach trzy na cztery metry. Znajduje się w słupskim muzeum.

Zawody bokserskie w gmachu dzisiejszego starostwa. Trener świdwiniaków śp. Edward Budzyński

Świdwin przed laty słynął z wielu dyscyplin sportowych, również z kolarstwa. Cykliści przed trybuną honorową na naszym stadionie.

Pracował w wielu urzędach i zakładach, ale zawsze zawodowo i społecznie zajmował się fotografią i filmowaniem. Między innymi jako szef rąbińskiego, później świdwińskiego gminnego ośrodka kultury, prowadzi klub fotograficzny i filmowy w świdwińskim powiatowym domu kultury.

Jedna z wielu imprez kulturalnych prowadzona przez Kazimierza Gacha. Ta na zdjęciu w nieistniejącym już amfiteatrze na Bukowcu.

Kończy 3-letnie studium fotografii i filmu w Opolu. W 1955 roku uczestniczy w Festiwalu Młodzieży i Studentów w Warszawie. Z imprezy powstaje reportaż fotograficzny, prezentowany później na wystawach związanych z festiwalem. Organizuje wystawy w kraju i zaprzyjaźnionym ze Świdwinem od lat 70-tych ubiegłego wieku, niemieckim miastem Prenzlau. Zdobywa wyróżnienia i nagrody. Kończy szkolenia i kursy fotograficzne, między innymi opolskie studium fotografii i filmu, kurs w Gdańsku, po którym otrzymuje dyplom Instruktora fotografii i filmu II kat., oraz szkolenie z fotografii specjalnej i wojskowej. Często odwiedzam Kazia w jego małym, przytulnym i funkcjonalnym mieszkaniu w niewielkim domku przy Nowomiejskiej. Na podwórku odizolowanym od widoku i zgiełku ulicy mały ogródek z kilkoma odmianami malin, borówek i innych roślin. Na ścianach stare przedmioty codziennego użytku. Szeroki korytarz-brama wejściowa jak galeria fotograficzna. Ściany obwieszane zdjęciami. Wśród nich odnajduję i swoją podobiznę,

sprzed ponad pięćdziesięciu lat jako aktora w zamkowym teatrze Kontrasty, który prowadził nieodżałowany przyjaciel i poeta Zbyszek Krupowies.

Teatr Kontrasty, lata 60.
Byłem jedynym chłopakiem w zespole.

Zawsze zostają obdarowyani kserami zdjęć i dokumentów, fragmentami

wspomnień gospodarza, które wykorzystuję w swoich tekstach.

Czasami do rozmowy i wspomnień przyłącza się żona Kazimierza pani Barbara. Są razem od 1962 r. Przyjechała z Żyrardowa. Pracowała początkowo jako instruktor w Powiatowym Domu Kultury przy 3 Marca (były OSiR), później po odbudowie Zamku została dyrektorem, mającego w nim swoją siedzibę Powiatowego Domu Kultury. Opowiada o Stanisławie Misakowskim i jego wielkich zasługach w odbudowie Zamku i bojach z władzą lokalną, aby stał się ośrodkiem kultury, a nie jak chcieli administracji. O pozytywnej roli ministra kultury Lucjana Motyki, w którym Stanisław Misakowski miał wielkiego sojusznika w starciach z lokalną władzą.

Pani Barbara wspomina jak dużym wyzwaniem było wyposażenie Zamku. Starania o instrumenty, ogrzewanie itp.

Wielkim problemem było zdobycie odpowiedniego materiału i uszycie kotar do sali widowiskowej. Dużą pomoc okazał dyrektor Teatru Bałtyckiego w Koszalinie, który materiał zdobył i pomógł w ich uszyciu.

Czerpię z tych spotkań i rozmów wiedzę o starym powojennym Świdwinie, ludziach i wydarzeniach. O faktach znanych i po raz pierwszy usłyszanych. Kaziu lubi się dzielić swoją pamięcią o tamtych czasach.

Córka państwa Barbary i Kazimierza, Danuta, mieszka w Poznaniu. Pracuje w Centrali PKO BP. Jest żoną emerytowanego oficera WP. Wnuk Krzysztof zajmuje się informatyką w jednej z zagranicznych firm.

PS. Państwa Barbary i Kazimierza Gachów nie znajdziemy wśród ponad 80. osób wyróżnionych dotychczas tytułem „Zasłużony dla miasta Świdwina”. Najwyższy czas nadrobić to zaniedbanie.

Zbigniew Czajkowski

NEW YORK BY WOJCIECH KUKUŁA POŁCZYŃSKA „JOASIA” PO LIFTINGU

W październiku nakładem Wydawnictwa Adam Marszałek ukazała się debiutancka książka **Wojciecha Kukuły** *New York by me*. Autor, wraz z żoną **Aleksandrą**, odebrał pierwsze egzemplarze tej niezwykle ciekawej relacji z podróży do najświetniejszego miasta świata. Poza szczegółowym opisem metropolii znaleźć można w niej liczne anegdoty czy odwołania do dzieł filmowych, w których Nowy Jork „grał” jedną z głównych ról. Dodatkową atrakcją publikacji jest dołączony do niej audiobook w wykonaniu aktora **Rafała Zawieruchy**. O zakończonej współpracy i jej efektach goście rozmawiali z redaktorem prowadzącym **Szymonem Gumienikiem**.

Sz.G.

Pięknie prezentuje się usytuowana w połczyńskim Parku Zdrojowym pijalnia wody „Joasia”. W dużej mierze jest to efekt przeprowadzonego remontu.

K.G.

RABATY NA NOWEJ PODMIEJSKIEJ

Zakończona została inwestycja pn. „Budowa ul. Podmiejskiej – etap II”. Wykonana została nie tylko droga wraz z ciągiem dla pieszych, ale również posadzone zostały rośliny. Na rabatach posadzono m.in.: budleje, hortensje, krzewuszkę, berberysy, trawy. Mamy nadzieję, że na wiosnę będą cieszyć oko mieszkańców ul. Podmiejskiej, którzy w pełni mogą korzystać z nowej drogi.

UM

POKOCHAJ KURKUMĘ!

Kurkuma jest przyprawą coraz bardziej popularną, jednak jej właściwości niestety nie są wciąż doceniane przez nasze społeczeństwo. Jest to przyprawa, która nadaje potrawom żółtego koloru oraz charakterystycznego posmaku.

Wykorzystywana bardzo często w krajach azjatyckich z powodzeniem znajduje zastosowanie również w naszej kuchni tradycyjnej. Kurkumę śmiało można dodawać do gotującego się ry-

żu, zup, sosów, mięs czy nawet do herbaty! Już jedna szczypta kurkumy dziennie pomoże nam skutecznie obniżyć cukier we krwi oraz wzmocnić odporność. Dodatkowo kurkuma jest antyoksydantem. Działa przeciwzapalnie i bakteriobójczo, a także oczyszcza naszą wątrobę. Kurkuma jest w pierwszej dziesiątce najzdrowszych przypraw na świecie, m.in. dzięki temu, iż działa przeciwnowotworowo i przeciwbólowo.

Przepis z wykorzystaniem „złotego leku”:

Żółta owsianka z mango

składniki: (1 porcja)
 - płatki owsiane 50 g
 - mleko 2% tłuszczu lub napój roślinny 200 ml
 - mango 80 g
 - płatki migdałów 5 g
 - kurkuma 2 g

Sposób przygotowania:

Płatki ugotować na mleku do ulubionej konsystencji, następnie dodać do nich kurkumę i dokładnie wymieszać. Mango pokroić w kostkę. Owsiankę przełożyć do miseczki. Ułożyć na niej mango i płatki migdałów.

Aleksandra Kobylańska

MARIANNA WSPIERA ZUZANNĘ RABATA PRZY POMNIKU

Na początku października **Zuzanna** zamieszkała w nowym 70-metrowym łocie. Na jej prośbę **Marianna** ozdobiła jego część swoimi obrazami.

H.M.

Na rabatach kwiatowych przy Pomniku Poległym Pomordowanym Ofiarom Faszyzmu i Stalinizmu posadzone zostały chryzantemy. Kwiaty zostały odkupione od lokalnych przedsiębiorców, którzy nie mieli możliwości ich sprzedaży z powodu zamknięcia cmentarzy. Chryzantemy przekazane zostały przez uczestniczki i uczestników Marszu Kobiet. Jest to bardzo cenna inicjatywa, która służy wspieraniu lokalnych przedsiębiorców. W trudnym czasie pandemii świdwianie po raz kolejny zademonstrowali swą solidarność z osobami i firmami, które w sposób szczególnie dotkliwy odczuły konsekwencje pelzającego lockdownu.

K.G.

ECHO
Świdwina

Wydawnictwo Adam Marszałek, ul. Lubicka 44, 87-100 Toruń, tel. 56 660 81 60, 56 664 22 35
 fax: 56 648 50 70, e-mail: iwona@marszalek.com.pl, www.marszalek.com.pl, www.marszalek.com.pl/echoswidwina/

Adres Redakcji: „Echo Świdwina”, ul. 3 Marca 25, 78-300 Świdwin, tel. 512 325 892

Druk: Drukarnia Grado, ul. Warszawska 54, 87-148 Łysomice, tel. 56 664 22 36

Redaguje kolegium w składzie: Elżbieta Wielgosz (redaktor naczelna), Iwona Nadolska-Bartosiak (z-ca redaktor naczelnej), Paweł Jaroniak (redaktor prowadzący), Krzysztof Galus (redakcja techniczna), Szymon Gumienik, Daniel Kawa, Mateusz Klebiko, Joanna Marszałek-Kawa, Bartosz Płotka

Wydawnictwo
Adam
Marszałek